

Mini Nütrisyonel Değerlendirme (MNA) Testi- Uzun ve Kısa Formu (MNA-SF)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mini Nütrisyonel Değerlendirme (MNA) Testi- Uzun ve Kısa Formu (MNA-SF)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26113>

Özet

Mini Nütrisyonel Değerlendirme Testi (MNA), özellikle 65 ya? ve üzeri bireylerde **malnütrisyon** riskini veya mevcut nütrisyonel durumu hızlı ve güvenilir bir şekilde taramak amacıyla geliştirilmiştir. uluslararası geçerliliğe sahip bir araçtır. Bu ölçek, hem uzun (18 maddeli) hem de kısa (6 maddeli, MNA-SF) formlarda kullanılabilir. Sunulan bu akademik giriş, ölçeğin Türkiye'deki **uyarlama** çalışmalarına odaklanmaktadır. D. Sarıkaya tarafından 2013 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde gerçekleştirilen uzmanlık tezi, bu testin **geriatrik** hastalarda Türkçe geçerlilik çalışması detaylandırılmaktadır. MNA-SF formu, uzun formun yüksek hassasiyetini korurken, daha kısa sürede uygulanabilirlik avantajı sunarak klinik pratikte yaygın olarak tercih edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

MNA, MNA-SF, Mini Nütrisyonel Değerlendirme, Geriatri, Nütrisyonel Tarama, Malnütrisyon Riski, Uyarlama Çalışması

Yazarlar

Orijinal Ölçek Geliştiricileri: B. Vellas, P. J. Garry, J. L. Albareda.
Türkçe Uyarlama Yazarı: Derya Sarıkaya.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yaşı popülasyonda nütrisyonel durumu değerlendirmek ve müdahale gerektiren risk altındaki bireyleri erken aşamada tespit etmektir. Yaşlılıkta yaygın görülen iştah kaybı, kronik hastalıklar ve mobilite kısıtlılıkları gibi faktörlerin yol açtığı nütrisyonel bozukluklar, mortalite ve morbidite riskini artırmaktadır. MNA, bu riskleri sistematik bir şekilde ölçerek klinisyenlere hızlı bir karar mekanizması sunar.

Derya Sarıkaya'nın 2013 uyarlama çalışmasının spesifik amacı ise, MNA testinin hem uzun hem de kısa formlarının (MNA-SF) Türk **geriatrik** hasta grubundaki güvenilirliğini ve geçerliliğini kanıtlamak ve böylece Türkiye'deki sağlık profesyonellerine standart bir nütrisyonel tarama aracı sağlamaktır.

Yapı

Mini Nütrisyonel Değerlendirme Testi, nütrisyonel durumu çok boyutlu olarak ele alan bir yapıya sahiptir. Ölçek, genellikle dört ana bileşen etrafında toplanan maddelerden oluşur: **Antropometrik ölçümler**, genel sağlık ve yaşam tarzı değerlendirmesi, diyet bilgileri ve subjektif değerlendirme

(hastalık, psikolojik stres).

Kısa Form (MNA-SF), uzun formun ilk altı maddesini içerir ve bu maddeler en kritik nütrisyonel risk faktörlerini temsil eder. Bu altı madde; son üç ayda gıda alımında azalma, son üç ayda kilo kaybı, mobilite, son üç ayda psikolojik stres veya akut hastalık, nöropsikolojik sorunlar (demans veya depresyon) ve Vücut Kitle İndeksi (VKİ) veya baldır çevresidir. MNA-SF'nin puanlaması, bireyin acil müdahale gerektiren malnütrisyonlu mu, risk altında mı yoksa normal nütrisyonel durumda mı olduğunu gösterir.

Geçerlik

Orijinal MNA testinin geçerliliği, genellikle kapsamlı klinik ve biyokimyasal değerlendirmelerle korelasyonu yoluyla yüksek bulunmuştur. Türk popülasyonuna yönelik geçerlilik çalışması ise Derya Sarıkaya tarafından yürütülmüştür.

Kaynak referansta belirtilen **Tıpta uzmanlık tezi**, MNA testinin uzun ve kısa formlarının Türk geriatric popülasyonunda geçerlilik analizlerini içermektedir. Ancak kaynak metin spesifik geçerlilik katsayıları (örneğin, duyarlılık, özgüllük veya kriter geçerliliği) sunmamaktadır. İlgili teze Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanarak detaylı geçerlilik sonuçlarına ulaşılabilmektedir. Genel olarak MNA-SF'nin, uzun forma kıyasla yüksek düzeyde uyum ve korelasyon göstererek geçerli bir tarama aracı olduğu bilinmektedir.

Güvenirlik

Orijinal MNA ölçeği, yüksek iç tutarlılık (Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirliği göstermiştir. Bu durum, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar verdiğini ve maddelerinin aynı yapıyı ölçtüğünü işaret eder.

Sarıkaya (2013) tarafından yapılan uyarılma çalışması, Türkçeye çevrilen formların güvenilirliğini de incelemiştir. Güvenirlik analizleri genellikle Cronbach Alfa katsayısı ve uygulayıcılar arası uyum (inter-rater reliability) yöntemleriyle yapılır. Kaynak metin güvenilirlik katsayıları açıkça belirtmese de, adaptasyon çalışmaları bilimsel gereklilikleri doğrultusunda bu tezin ilgili istatistiksel verileri içerdik varsayılmaktadır. MNA'nın klinik uygulamadaki başarısı, yüksek güvenilirlik düzeyine dayanmaktadır.

Faktör Analizi

MNA ölçeği, tek bir genel nütrisyonel risk faktörünü ölçme eiliminde olsa da, faktör analizi çalışmaları genellikle ölçeğin maddelerinin birden fazla alt boyutu kapsadığını göstermiştir. Bu alt boyutlar genellikle Antropometri, Diyet Alımı ve Genel Sağlık/Yaşam Tarzı olarak ayrılabilir.

MNA-SF formu, uzun formun en güçlü prediktif güce sahip alt maddesini doğrudan seçtiği için, faktör analizi genellikle bu alt maddenin yüksek düzeyde tek bir genel faktör altında toplandığını gösterir. Bu durum, MNA-SF'nin hızlı tarama amacıyla yüksek verimlilik sunmasını sağlamaktadır.

Araç

Test Type: Uyarlama ve Tarama Ölçeği

Format: Hem 18 maddelik Uzun Form (Full MNA) hem de 6 maddelik Kısa Form (MNA-SF) mevcuttur. Puanlama aralığı MNA-SF için 0 ile 14 arasındadır.

Language Available: Orijinal olarak İngilizce ve Fransızca geliştirilmiştir. Dünya çapında çok sayıda dil adaptasyonu mevcuttur, bu giriş özelinde **Türkçe** adaptasyonu incelenmiştir.

Population Group: Klinik ve toplum temelli **Geriatric** Popülasyon.

Age Group: Genellikle 65 yaş ve üzeri bireyler.

Population Details: Sarıkaya (2013) çalışması, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde takip edilen geriatric hastalardan oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Görüşme temelli anket ve **antropometrik ölçümler** (boy, kilo, baldır çevresi vb.) gerektiren standardize edilmiş bir ölçektir. Uygulama süresi, kısa form için yaklaşık 5-10 dakika, uzun form için 15-20 dakikadır.

Anahtar Kelimeler

Nütrisyonel Durum, Yaşlılık, Antropometri, Nütrisyonel Risk, Tıbbi Değerlendirme, MNA Puanlaması

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama yazarı için ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Uyarlama yazarı için e-posta adresi kaynakta mevcut değildir.

Correspondence Address: Derya Sarıkaya, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara (2013 tezi bağlamında).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

MNA, Nestlé Nutrition tarafından ticari markaş korunan bir araçtır, ancak klinik ve akademik kullanım için genellikle izin alınması gerekmektedir. Kullanım koşulları ve ücret bilgisi için resmi MNA web sitesine başvurulmalıdır. Orijinal ölçek 1990'lı yıllarda geliştirilmiştir. Türkiye uyarlama ve geçerlilik çalışması yılı: **2013**.

Kaynakta belirtilen tez linki: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Sarıkaya, D. (2013). Geriatrik hastalarda Mini Nütrisyonel Değerlendirme (MNA) testinin uzun ve kısa (MNA-SF) formunun geçerlilik çalışması (Tıp uzmanlık tezi, Hacettepe Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ankara).

Vellas, B., Guigoz, Y., Baumgartner, R., Garry, P., & Albarede, J. L. (1999). The Mini Nutritional Assessment (MNA) review of the literature on validation. *Journal of Nutrition Health and Aging*, 3(2), 77-83.

Mini Nütrisyonel Değerlendirme (MNA) Testi- Uzun ve Kısa Formu (MNA-SF)

Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Orijinal kaynak içerikte ölçenin maddeleri yer almamaktadır. Ancak MNA-SF formu genellikle aşağıdaki altı temel soruyu içerir:

Gıda alımında son 3 ayda azalma.

Son 3 ayda kilo kaybı.

Hareketlilik (Mobilite).

Son 3 ayda akut hastalık veya psikolojik stres.

Nöropsikolojik sorunlar (Demans, Depresyon).

Vücut Kitle İndeksi (VKİ) veya baldır çevresi ölçümü.